

paa de 2 nævnte Gaarde. Skulde man imidlertid trods alt mene, at Ofrene ved at benytte Gaardene i Forsøgsøjemed vil blive for store i Forhold til det, (der ifølge det her fremsatte vil kunne opnaas, saa bør man paa den anden Side ikke glemme, at Forsøgsvirksomheden, alt som Tiden er gaaet, er kommet til at staa overfor mere og mere komplicerede Opgaver, og at denne Udvikling ganske givet vil fortsættes. Forsøgene vil stille større og større Krav i Henseende til Omfang og Iscenesættelse, og ingen tør benægte Muligheden af, at der vil melde sig Opgaver, der skal løses, men som ikke kan løses, medmindre der stilles hele Landbrug til Raadighed for Forsøgsvirksomheden. Laboratoriet kan derfor ikke skønne andet, end at Gaardene ikke bør sælges, om ikke af anden Grund saa for at spare Staten for en Gang at blive nødt til, maaske endda i dyre Domme, at købe dem tilbage eller skaffe sig andre.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvilken Indflydelse Forsøgsmejeriets Opførelse paa en af Gaardene vil kunne faa paa Udgifter til Mejeriets Anlæg og Drift, skal anføres: I det til Ministeriet indgivne Overslag figurerede Grunden med en Udgift paa 7 000 Kr., som selvfølgelig vil spares. Dernæst er Boligen til Mejeribestyreren beregnet at skulle koste 8 000 Kr., og da Laboratoriet gaar ud fra, at der paa den Gaard, hvor Mejeriet opføres, maa være Plads til at huse Mejeribestyreren, vil disse 8 000 Kr. kunne spares. Endvidere er der regnet med 2 800 Kr. til Stald og andre Udbygninger, som vil være unødvendige, og endelig er der kalkuleret 1 000 Kr. til Vej- og Kloakanlæg, som højst sandsynligt vil kunne spares. Disse Besparelser udgør tilsammen 19 000 Kr. Udelukket er det jo heller ikke, at de paa Gaarden værende Bygninger i højere Grad end her nævnt vil kunne benyttes. I saa Henseende vil det jo ligge nær at antage en af Bygningerne lavet om til Ostelager. Hvor meget der herved vil kunne spares, kan jo paa nærværende Tidspunkt ikke angives, saa Besparelsen tør vel retteligst kun anslaaes til de nævnte 19 000 Kr., hvorved Anlægsudgifterne bringes ned til 106 000 Kr.

Paa Driftsudgifterne vil der kunne spares følgende:

I det til Ministeriet indsendte Overslag er der regnet med en Udgift af 3 000 Kr. aarlig til Fremskaffelse af kinfri Mælk. Som ovenfor anført var det Hensigten en Gang at overtage en Besætning i Forpagtning, og til Dækning af de dermed forbundne Udgifter var der regnet med 3 000 Kr. aarlig. Denne Udgift vil jo kunne spares.

Endvidere vil Mælkekørselen, selv om der ogsaa bliver købt en Del fremmed Mælk, kræve betydelig mindre Udgifter end beregnet, da Hovedparten af Mælken jo kun vil være at køre et ganske kort Stykke Vej. Skønsmæssigt vil her kunne spares 2 000 Kr. (omtrent Halvdelen af det beregnede), hvorved alt i alt Driftsudgifterne vil blive sat ned fra 35 000 til 30 000 Kr. aarlig.

Selv om nu ogsaa Driftsudgifterne til Forsøgsmejeriet ikke kan skønnes bragt ned under 30 000 Kr. aarlig, saa vil dette, forudsat at Forsøgsmejeriet knyttes til Gaardene, og disse drives paa fornuftig Vis, ikke betyde, at Statens Udgifter til Forsøgsvæsenet i Almindelighed vil stige med 30 000 Kr. aarlig.

Gaardene har jo nemlig hidtil i Form af Forpagtningsafgift skaffet Staten en Indtægt af 20 000 Kr. aarlig, men lige saavel som det har kunnet betale sig for Forpagterne at drive Gaardene mod at svare denne Afgift, lige saavel maa Staten ved selv at drive Gaardene kunne skaffe sig Indtægter udover de 20 000 Kr. Hvor stor Merindtægten vil blive, skal jeg ikke, endda kun skønsmæssigt, kunne angive, men enhver Merindtægt paa dette Punkt vil jo betyde Dækning af tilsvarende Beløb af Udgifterne i Forsøgsøjemed.

Inden jeg forlader den økonomiske Side af Sagen, maa det være mig tilladt at søge afværget en mulig Misforstaaelse. Mejeriet er planlagt at skulle forarbejde 2 Millioner Pund Mælk. Gaardene forudsættes at præstere omtrent denne Mængde, og det kræves endvidere, at der skal indkøbes en Del Mælk. Forudsat altsaa at Mejeriet knyttes til Gaardene, skal det forarbejde mere end 2 Millioner Pund Mælk og, vil man maaske slutte, af den Grund blive dyrere at opføre. Hertil maa svares, at et Mejeri, beregnet paa 2 Millioner, ogsaa uden synderligt Besvær vil kunne forarbejde 3 Millioner, men endelig vil der jo intet være til Hinder for, at en Del af Gaardenes Mælk, saaledes som det nu er Tilfældet, sælges til København.